

Hermann Scheer: “Energie is de economie”

De energiecrisis is in wezen een economische crisis, dat stelt Hermann Scheer, Bondsdaglid voor de SPD en de man die Duitsland leidend maakte op het gebied van duurzame energie. “Zonder energie werkt niets; energie is de economie,” aldus de ‘Duitse Al Gore’ bij zijn masterclass voor de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Als Duits parlementslid is dr. Hermann Scheer bijna in zijn eentje verantwoordelijk voor de duurzame energiewetgeving die er in Duitsland voor gezorgd heeft dat wind- en vooral zonne-energie een enorme vlucht genomen hebben. Steek in het oosten van ons land de grens over en onmiddellijk zitten de daken van de huizen en boerderijen vol zonnepanelen. Scheer sprak in Arnhem voor ondernemers en gaf een masterclass voor studenten uit heel Nederland om zijn adviezen te geven over de transitie van de Nederlandse economie naar een economie die volledig op hernieuwbare energie draait.

Door de Renewable Energy Act in Duitsland heeft de duurzame technologiesector bij onze oosterburen een enorme vlucht genomen. De branche is in Duitsland de grootste banenmotor van de afgelopen jaren geweest die ook nog eens voor een innovatie injectie heeft gezorgd. Overigens heeft de groei van hernieuwbare energietoepassingen ook geleid tot andere vormen van samenwerking en daarmee van sociale innovatie. Zo zijn in Duitsland en ook al incidenteel in Nederland (Noord-Holland) energiecoöperaties opgericht van partijen die gezamenlijk voor de productie en leverantie van wind- en zonne-energie zorgen. De hamvraag aan Hermann Scheer is of wat er op grote schaal in Duitsland is gebeurd ook in Nederland kan.

Grootste leugen

Scheer: “De allergrootste blokkade die mensen daarvoor moeten overwinnen is een psychologische blokkade. Die blokkade ontstaat door de uitspraken van mensen in de media dat hernieuwbare energie niet toereikend is. Dat je maar een bepaald, klein percentage aan zonne- en windenergie zou kunnen hebben, bijvoorbeeld omdat het niet rendabel is. Dit is de grootste leugen van allemaal. *Alles Quatsch!* De vraag is: niet rendabel voor wie? Nee, niet voor de energiebedrijven en olieproducenten van deze wereld. Maar van Shell, Exxon of BP hoef je op dit gebied ook geen heil te verwachten. Iedere keer als er een energieprobleem in de wereld is, wordt er een directeur van fossiele grondstoffenproducenten geïnterviewd. Maar, dat is hetzelfde als aan de maffia vragen wat ze van criminele wetgeving vinden.”

Volgens Scheer is een 100% transitie naar hernieuwbare energie in steden en regio's in Nederland alleszins mogelijk. “De stad Osnabrück heeft uitgerekend dat als zij 60% van alle daken in de stad uitrust met zonnepanelen, dit genoeg is voor de energiebehoefte van de hele stad. Laat in je stad of regio zien dat je die 100% transitie wilt maken. Dit is een enorme impuls voor innovatie, ondernemerschap en andere vormen van samenwerking en het bespaart enorm veel geld. Het is technologisch mogelijk en economisch rendabel. Het is alleen van belang dat je een wetgevend kader hebt dat dit stimuleert. Ondernemers volgen wel. De Renewable Energy Act heeft dat effect in Duitsland gehad. Als de overheid het voor langere tijd stimuleert, dan biedt dat zekerheid voor investeerders. Het knelpunt dat er in Duitsland nu ontstaat is dat er, door de groei van de sector, een tekort is aan ingenieurs op het gebied van duurzame energie.”

Randvoorwaarden

Wat Hermann Scheer betreft kan innovatie in de economie nooit zonder energie innovaties gaan. 'Zonder energie geen economie.' Wat zijn volgens hem de randvoorwaarden om in Nederland tot vernieuwing over te gaan? "Ten eerste zou je ook in Nederland moeten kunnen werken met een feed-in tarief systeem, waarbij de eindgebruiker geld krijgt van de leverancier omdat hij zelfopgewekte stroom weer teruglevert aan het net. Een feed-in tarief wet zal het systeem bij de wortels vernieuwen. Ten tweede is het zaak dat het Ministerie van Financiën hierbij betrokken is en erachter staat. Tenslotte is het belangrijk om goed te weten wie de drijvende kracht achter de verandering is. Dat kunnen in Nederland universiteiten en hogescholen zijn omdat ze postgraduate onderwijs in duurzame energie gaan bieden. Het kunnen grote woningcorporaties zijn. Innovatie komt altijd uit een andere hoek dan de hoek van de orde die nu de dienst op het terrein uitmaakt. De grote vernieuwingen in de hoek van hernieuwbare energie komen derhalve nooit van de Shells van deze wereld, die komen uit Silicon Valley. De wind en de zon sturen geen rekening, dus dit vraagt om compleet andere businessmodellen."